

Derk van Dorland: 'Sommige boomsoorten die tien jaar geleden nog populair waren, hebben massaal het loodje gelegd door zonnebrand en verdroging'

Derk van Dorland (Huverba) over trends in het assortiment

‘Wij weten wat goed is, maar bestekken kunnen soms dwingend zijn’

Het assortiment in Nederland gekweekte bomen en planten is ongekend breed, wat sterk heeft bijgedragen aan onze sterke exportpositie. Het is ook continu in beweging door het beschikbaar komen van nieuwe cultivars en door veranderingen aan de vraagzijde van de markt. Derk van Dorland (Huverba) signaleert enkele trends die de ontwikkelingsrichting van vraag en aanbod in Europa voor langere tijd beïnvloeden: klimaatverandering (klimaatbomen), Green Cities en biodiversiteit (revival van wilde soorten).

Auteur: Jan van Staalduinen

Sinds 1930 voorziet Huverba uit Opheusden afnemers in binnen- en buitenland van laan- en vormbomen, meerstammigen en solitairen uit de vollegrond (een tot vier keer verplant) en van heesters en vaste planten in containers (1,5–20 liter). De eigen kweek omvat 1600 verschillende soorten en cultivars op 100 hectare zand- en kleipercelen, plus 12 hectare containervelden en kassen. Dit wordt aangevuld met minstens zoveel unieke producten van collega's uit de eigen regio Rivierenland en uit andere teeltcentra, zoals Boskoop en Zundert.

Ontzorgen

‘Ons streven is om veeleisende groenafnemers zo goed mogelijk te ontzorgen,’ vertelt Derk van Dorland, die vorig jaar toetrad tot het driekoppige directieteam. ‘Wat we niet zelf kweken, wordt ingekocht bij vertrouwde leveranciers. Zo leveren wij jaarlijks miljoenen bomen en planten aan honderden klanten in Europa en voor een deel zelfs daarbuiten. In Nederland

zijn dat overwegend hoveniers, gemeenten en aannemers van grotere beplantingsprojecten. Buiten Nederland levert Huverba hoofdzakelijk aan kwekers, groothandelaren en cash-and-carrystores.’

Vraag voorspellen is lastig

Ontzorgen lukt het beste als je weet hoe de vraag zich ontwikkelt én daarop anticipeert. Dat laatste is eenvoudiger gezegd dan gedaan, merkt Van Dorland op. ‘Dat heeft vooral te maken met de langdurige planningscyclus in onze markt,’ verklaart hij. ‘Veel van onze producten staan vier jaar in de grond of in containers voordat we ze kunnen uitleveren. En plantmateriaal van nieuwe cultivars is in eerste instantie slechts in kleine aantallen beschikbaar. Het is lastig om te voorspellen wat klanten over vier of vijf jaar zullen bestellen, maar als het om trendmatige verschuivingen gaat, weten we redelijk goed waar het naartoe zal gaan. We zijn dus wel degelijk bezig met anticiperen.’

Klimaatbestendig groen

Een trend die al enkele jaren merkbaar is, hangt samen met de klimaatverandering die wereldwijd merkbaar is. Niet in de laatste plaats in Europa. 'We krijgen vaker te maken met lange, hete zomers zonder noemenswaardige neerslag,' stelt Van Dorland vast. 'Sommige boomsoorten die tien jaar geleden nog zeer populair waren, zoals *Acer palmatum* in Italië en *Betula pendula* in Frankrijk, hebben daar massaal het loodje gelegd door zonnebrand en verdroging. Ook in Nederland is hun conditie sterk achteruitgegaan. Dan moet je op zoek gaan naar alternatieven die beter bestand zijn tegen dergelijke extremen. Die zijn er gelukkig; soms binnen de soort, soms daarbuiten.' De boomkweker uit Opheusden ziet echter ook

dat klanten nu meer investeren in bodemverbetering en andere maatregelen die beplanting weerbaarder maakt en minder gevoelig voor stresssituaties.

'Dat is een goede zaak, want de conditie van bomen en planten hangt af van een combinatie van genetica, bodemgesteldheid en overige groeiomstandigheden, waaronder klimaatfactoren zoals neerslag en temperatuur,' oordeelt Van Dorland.

Green Cities en biodiversiteit

Een andere duidelijk waarneembare trend is dat overheden en projectontwikkelaars meer nadruk leggen op gevarieerde vergroening van de bebouwde omgeving en in gevarieerd

groen. Van Dorland: 'Het fenomeen Green Cities leeft in brede kring onder beleidsmakers, landschapsarchitecten en groenspecialisten. Meer groen in onze directe woon- en werkomgeving heeft een positieve uitwerking op onze geest, op onze gezondheid en op de biodiversiteit, mits er sprake is van gevarieerde beplanting.'

Bomen en planten verbeteren de luchtkwaliteit, bieden schaduw en dragen bij aan een aangenaam leefklimaat, vooral tijdens de lange, hete zomers die net al ter sprake kwamen. Over de manier waarop de gewenste vergroening te realiseren, wordt nu ook anders gedacht dan pakweg tien, twintig jaar terug, stelt de boomkweker tot zijn tevredenheid vast.

Iepziekte en processierups

'Toen werden nog hele wijken beplant met één of enkele boomsoorten,' merkt hij op. 'Dergelijke monoculturen dragen weinig bij aan de biodiversiteit, die zwaar onder druk staat. Ze zijn bovendien extra kwetsbaar voor ziekten en plagen. Kijk maar hoe de eikenprocessierups huishoudt langs wegen en fietspaden waar lange rijen met eiken staan; en hoe desastreus de iepziekte was voor de honderdduizenden iepen die in de vorige eeuw massaal waren aangeplant. Gevarieerde beplanting, waarin gelukkig ook wilde soorten weer worden meegenomen, zijn veel robuuster en waardevoller voor ander leven dat van bomen en planten afhankelijk is, zoals insecten en vogels.'

Bestekken

In de bestekken voor projectbeplanting komen die trendmatige veranderingen steeds duidelijker tot uitdrukking. Soms echter ziet de groenleverancier dat er keuzes zijn gemaakt die hij niet volledig kan onderschrijven. 'Wij willen klanten graag volledig tevredenstellen en dat wordt ook van ons verwacht,' zegt de directeur van Huverba. 'Afhankelijk van de opdrachtgever kunnen bestekken zelfs zeer dwingend zijn, maar wanneer wij het gevoel hebben dat een bepaalde keuze niet goed is, laten we dat beslist horen en dragen wij een of enkele alternatieven aan die naar ons idee beter werken, liefst met een vergelijkbare sierwaarde. Daar hoort dan uiteraard ook een toelichting bij. Soms wordt zo'n advies overgenomen, soms niet. In dat geval krijgt de klant altijd wat hij heeft gevraagd.'

De favoriete klimaatbestendige bomen voor West-Europa van Huverba

Acer campestre 'Elsrijk'

Kan goed tegen hoge temperaturen. Qua vochtigheid gedraagt hij zich goed in de binnenstad. Hij wordt niet heel groot en groeit langzaam. Gewoon een goede stadsboom.

Acer monspessulanum

Deze boom is zeer goed bestand tegen hitte, droogte en vorst. In de zuidelijke landen is de vraag naar deze boom groot.

Celtis australis

Goed hittebestendig en in de meeste gebieden bestand tegen extreme droogte en vorst. Komt veel voor in het Middellandse Zeegebied.

Carpinus betulus

Goed hitte- en droogtebestendig en relatief goed bestand tegen vorst. Kan op heel uiteenlopende locaties aangeplant worden.

Fraxinus ornus

Deze boom is vorst-, hitte- en droogtebestendig en bestand tegen essentaksterfte. De bloemen zijn aantrekkelijk voor bijen.

Gleditsia triacanthos 'Skyline'

Zeer goed bestand tegen hitte, extreme droogte, korte natte periodes, luchtverontreiniging, strooizout en een arme bodem.

Ostrya carpinifolia

Deze boom is zeer goed bestand tegen hitte en droogte. Bij extreme vorst herstelt *Ostrya* snel van lichte vorstschade.

Parrotia persica

Dit is een enorm harde boom, inheems in Iran, waar het landklimaat zorgt voor extreem droge zomers en koude winters. Kan gemakkelijk extreme temperatuurschommelingen aan.

Tilia mongolica

Deze linde verdraagt hitte en droogte zeer goed en krijgt vanwege de behaarde bladeren geen bladluizen. Hierdoor ontstaat er ook geen overlast door afdruipeende honingdauw.

Zelkova serrata

Snelgroeiboom, volledig bestand tegen extreme temperatuurschommelingen en warmte en met een fenomenale winterhardheid.

Huverba

Hamsestraat 70
4043 LK Opheusden
info@huverba.nl
www.huverba.nl
Route Road,
standnummer R121

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!